

N:o 122.

Af herr J. Ohlsson i Stockholm, om ändringar i tulltaxan.

Då med de grunder, efter hvilka tullbevillningen för närvarande utgår, afses att näringsfliten eller den industriella verksamheten inom landet möjligast lindrigt skall drabbas af denna skatt, i det att råvaror och hjälpmedel samt de nödvändigaste lifsmedlen skola vid införsel vara fria, men deremot sådana färdiga alster, som ej kunna räknas till någon af nyssnämnda grupper, mer eller mindre tullbeskattas, så åtnjuta de flesta grenar af svensk industri på detta sätt, dels direkt, dels indirekt, ett mer eller mindre verksamt skydd mot främmande konkurrens på marknaden inom landet, under det täflan på den utländska marknaden väsentligt underlättas genom möjligast billiga produktionskostnader. Statistiken visar också otvetydigt, att sedan detta tullbeskattningsystem började tillämpas, har den industriella verksamheten inom landet, sedd i dess helhet, gjort så stora framsteg, att vi i det hänseendet kunna sägas vara med i kulturfolkens främre led, och märkligt nog hafva just sådana svenska industrigrenar, hvilkas alster, i följd af systemets natur, under tiden varit tullfria, gjort de jemförelsevis största framstegen, under det andra, som varit skyddade genom ganska hög tullskatt, visat en mindre kraftig utveckling, der ej en tydlig tillbakagång egt rum. Att ingå i en närmare förklaring öfver de samverkande orsakerna till

detta förhållande kan icke lämpligen blifva föremål för en motion inom riksdagen, men med stöd af de fullständiga undersökningar, som, enligt Riksdagens önskan och på vederbörandes föranstaltande, tid efter annan skett, samt i någon mån på egen och umgängesvänners erfarenhet, vågar jag påstå, att tullskatten, der den ännu bibehålles, i många fall är en bland de orsaker, som verkat hindrande för en *fullt* tidsenlig utveckling, och att detta synnerligast är fallet i afseende på sådana tillverkningar, för hvilka nödiga råvaror eller halffabrikat, med afvikelse från systemets grunder, fortfarande tullbeskattas. Olägenheterna häraf blifva än uppenbarare i de fall, der råvaran eller halffabrikatet är belagdt med tull, under det att den helfärdiga varan är tullfri. Då emellertid såväl statsbehofven som en billig hänsyn till bestående näringsgrenars intressen icke medgifvit och allra minst, under nuvarande tryckta förhållanden för industrien, medgifva ett borttagande af tullskatten på sådana fabrikat, som i väsentlig mån äro föremål för svensk näringsverksamhet, och då, utan en sådan radikal åtgärd, svårigheterna eller omöjligheterna att uppgöra en tulltaxa, som på ett fullt följdriktigt och jemnväggande sätt tillgodoser allas intressen, äro alldeles uppenbara; då det också är uppenbart att dessa svårigheter än mer skulle ökas, om man ville återgå till de för trettio år sedan öfvergifna fåfänga försöken att genom tullskatt på *allt* söka uppmuntra till inhemsk tillverkning af allt utan afseende på inhemsk tillgång på råvara och derpå om arbetet i sig sjelft vore lönande eller rent af ruinerande, och då internationella aftal till befrämjande af vår export och en möjligast förmånlig byteshandel för närvarande hindra en sådan systemförändrings genomförande, samt då de nyss afslutade valen till denna kammare synas otvetydigt gifva vid handen att befolkningens flertal, representeradt af valmännen, icke önskar den ifrågasatta systemförändringen, återstår för lojala medborgare ej annat än att söka hvar i sin mån bidraga dertill att det rådande systemet blir, i öfverensstämmelse med dess grunder, än vidare och möjligast följdriktigt utveckladt, helst jag är viss om att, i händelse valmännens flertal uttalat en motsatt mening om grunderna för tullbeskattningen, enhvar då lika lojalt ej blott skulle hafva underkastat sig, utan jemväl sökt bidraga till att i möjligaste mån minska olägenheterna af en systemförändring. Med en sådan uppfattning af pligten såsom medborgare och representant, och ehuru viss om att bevillningsutskottet ej lärer försumma att opåmindt föreslå hvad utskottet i afseende på tullbevillningens utgörande kan finna nödigt och nyttigt samt utgöra ett värdigt svar på Konungens vädjan till svenska folket, vågar jag dock fästa Riksdagens uppmärksamhet på några uppen-

bara oegentligheter i nu gällande tulltaxa, hvilka, i enlighet med systemets grunder och utan skada, men till gagn och lättnad för den svenska industrien, synas mig böra undanröjas.

Enligt kongl. kommerskollegii underdåniga berättelse för 1884 rörande Sveriges utrikes handel och sjöfart utgjorde den beräknade tullinkomsten det året för:

1.	<i>Band:</i> Silkessammet och siden	6,160.
	Halsiden	24,548.
	Andra slag	125,795.
2.	<i>Tråd:</i> Bomulls-	87,722.
	Linne-	13,552.
3.	<i>Knappar:</i> af jern	1,471.
	af sammansatta ämnen	45,359.
4.	<i>Nålar:</i> (hufvudsakligen synålar)	7,097.
5.	<i>Hudar och Skinn,</i> andra slag	89,562.
6.	<i>Bokbindarcloth</i>	4,915.
7.	<i>Tagel</i>	11,000.
8.	<i>Gräs, färgadt</i> (krollsplint)	18,750.
9.	<i>Hattfoder och Hattkullar</i>	929.
10.	<i>Felb och Peluge</i>	4,035.
11.	<i>Paraplyställningar</i>	3,430.
12.	<i>Rör och Rotting</i>	1,547.
13.	<i>Fanérskifvor,</i> af mahogny m. m.	9,142.
14.	<i>Lim,</i> »andra slag» (vanligt)	19,749.
15.	<i>Fernissa</i>	37,981.
16.	<i>Terpentin</i>	17,234.
17.	<i>Bly- och Zinkhvitt</i> m. m.	58,374.
18.	<i>Indigo och Kochenilj</i>	12,689.
19.	<i>Qvicksilfver</i>	848.
20.	<i>Staniol</i> (Folier)	3,734.
21.	<i>Förgylt och försilfradt Papper</i>	14,869.
22.	<i>Karkasser och Karkassband</i>	7,501.
23.	<i>Strumpstickor</i>	1,650.
24.	<i>Fingerborgar och Syringar</i>	829.
25.	<i>Blyertspennor</i>	5,561.
26.	<i>Skrifpennor</i>	4,590.

Tullskatten å ofvan uppräknade artiklar, utgörande tillsammans för år 1884: 640,623 kronor, drabbar, beträffande artiklarne n:o 1 till och med n:o 10 samt n:is 22—24, hufvudsakligen och i första hand skraddare, sko-, handsk- och sadelmakare samt bokbindare, tapetserare, hattmakare och sömmerskor med flere, samt, beträffande artiklarne under n:is 11—21, paraplymakare, snickare, möbelpolerare, målare, färgare, instrumentmakare, förgyllare med flere. De allmänna förbrukningsartiklarne blyerts- och stålpenor äro naturligtvis att räkna såsom oundgängliga redskap för dem, som egna sig åt skrifgöromål. De flesta af dessa artiklar äro dels icke alls, dels högst obetydligt föremål för svensk tillverkning och kunna, dels i följd af naturförhållanden, dels i följd af en till det yttersta utvecklad specialtillverkningsförmåga, på vissa utländska platser, knappast sättas i fråga att här tillverkas utan förlust. Tullen å dessa artiklar är således egentligen att betrakta såsom finanstull. Nu skulle till försvar för skattens berättigande kunna anföras, att åtskilliga bland de uppräknade kunna hänföras till lyx- eller öfverflödsvaror. Utan att nu något vidlyftigare ingå i den frågan, vill jag endast erinra derom, att ingen lagsiftning någonsin varit mäktig att och ej heller torde böra hindra äfven den tarfligaste att förena det nyttiga med det som tillfredsställer hans sinne för smak och trefnad, samt att i alla händelser skatten i fråga, som ju ytterst drabbar hela den stora allmänheten, i sin mån försvårar den svenska yrkesidkarens täflan med den utländske på vår egen marknad, så mycket mera som den höga tullbevillningen t. ex. å tyger och läder m. m. redan i sig sjelf verkar betungande, medan den till handtverkarens fördel bestämda förhöjningen med vissa procent af tullen å halffabrikat i allmänhet torde, såsom skydd betraktadt, neutraliseras derigenom att vid användningen ej obetydligt bortgår i form af splint eller affall, så att, då tullen på tillbehör och dylikt lägges till, den svenske handtverkaren i regel får betala indirekt skatt för hvarje persedel han gör färdig. Och just häri torde en af orsakerna ligga till den, trots det skenbara tullskyddet, jernförelsevis betydliga importen af färdiga kläder och skodon m. m. och handtverkeriernas relativt svagare utveckling jemfördt med sådana yrken, hvilkas alster äro tullfria, men hvilkas råvaror och hjälpmedel likaledes äro alldeles fria. Ty yrkesskicklighet och arbetsamhet torde man ej kunna säga att den svenske yrkesidkaren saknar.

Då handtverkeriernas uppehållande är af stor betydelse, i det man kan säga att den frie och sjelfständige yrkesidkaren uppehåller på sitt område samma sociala rol som den mindre jordbrukaren inom den närsgränsen, samt särskildt i det att handtverkarne i städerna lemna

tillfälle till yrkesskicklighetens utbildning, tala alla skäl för att skatte- lagstiftningen på allt sätt bör underlätta den så kallade mindre indu- striens jemna fortgång och utveckling i stad och på landsbygd.

Bland öfriga oegentligheter i tulltaxan, på hvilka min uppmärk- samhet blifvit fäst, förekomma:

att då arbeten af tenn draga en tull af respektive 35 à 70 öre per kilogram, äro sprutor af tenn (antagligen hänförda till redskap) fria, hvaraf det urgamla och hittills uppehållna tenngjutareyrket säges lida stort men;

att då färgadt silke är belagdt med hög tull, är med sådant silke öfverspunnen koppartråd för elektriska ledningar numera fri, hvilket har till följd, att en efter det ökade behofvet lämpad och hittills drif- ven tillverkning af sådan tråd inom landet torde nödgas upphöra;

att dragremmar af bomull och läder äro såsom delar af maskiner fria, under det tyg och tråd samt läder och knappar eller nitar draga tull, i följd hvaraf dels tillverkningen af sådana remmar inom landet försvåras, dels missbruk genom tullfritt införande af i remmar skuret läder anses kunna ske;

att, medan så kalladt kartongpapper är tullbeskattadt vid införsel, på sådant papper tryckta biljetter, adress- och visitkort äro fria, då de väl borde draga samma tull som papperet;

att macaroni, vermiceller och macaronigrin, hvilka äro att be- trakta som degvaror och således borde förtullas såsom finare bakverk, få införas fritt, oaktadt deri ingår såväl stärkelse som kryddor, hvilka draga tull, i följd hvaraf alla försök att här åter få i gång en löande macaronitillverkning visat sig omöjliga;

att medan talg såsom hufvudsakligt råmaterial för ljustillverkning är tullfri, äro fasta vegetabiliska fettämnen, såsom palmolja, kokosolja, så kalladt kinesiskt vax med flera, hänförda under »olja, andra slag», och draga i tull 2 öre pr kilogram till stort men ej blott för stearin- ljustillverkningen, emedan en viss procent palmolja deri måste ingå såsom råmaterial för att erhålla den blandning, som bidrager att gifva de svenska stearinljusen deras utmärkta egenskaper, utan hufvudsak- ligen för tvåltillverkningen, hvarvid äfven bomolja användes för vissa tvålsorter (så kalladt marseillertvål). Bomoljan utgör dessutom ett ound- gängligt hjälpmedel ej blott inom hvarje hushåll utan mest i verkstäder

och fabriker och kan, lika litet som palm- och kokosolja, tänkas blifva föremål för svensk tillverkning, hvadan dessa råvaror borde vara fria. Likaså den finare olivoljan (matoljan) såsom oundgängligt råmaterial för fiskkonserver (sardinströmming, lax i olja m. m.) hvarför inom landet och till fiskeriernas fromma gifves ett stort verksamhetsfält;

att tillverkning af veckar, lampbrännare, lampglas och folierade spegelglas, oaktadt tullskyddade, numera är nedlagd inom landet, hvadan dessa artiklar borde vara fria; samt slutligen

att då svenska har- och kaninhår icke äro dugliga som material till hattar, men kaninskiinn draga tull, under det håret är fritt, måste hattmakaren införskrifva afrakadt hår i stället för skinnen och riskerar då ofta, att håren äro upplandade med andra liknande men odugliga hårsorter, hvadan kaninskiinn borde vara fria.

I afseende på artiklarne zinkhvitt, blyhvitt och kremserhvitt har differentiantullkomitén väl erinrat, att i dessa färgämnen inginge ättika, hvadan dessa färger ej borde blifva tullfria. Detta är endast så till vida riktigt, att i kremserhvitt ingår någon del blysocker (basiskt ättiksyrad blyoxid) såsom förorening, men i blyhvitt och zinkhvitt ingår ingen ättika. Denna användes endast såsom medel vid tillverkningen af blyhvitt och kremserhvitt och borde för den skull ej hindra dessa varors tullfrihet, sedan all tillverkning af såväl zink- som blyhvitt inom landet blifvit nedlagd, emedan tillverkningen oaktadt då gällande högt tullskydd ej lönade sig.

Slutligen torde böra erinras, att den olägenhet för industrien, som kunde uppkomma deraf att dragremmar tullbeskattas, fullt torde uppvägas af tullfriheten å bomolja, samt att denna olja mycket väl kan skiljas från andra feta oljor i flytande form.

På grund af det anförda får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen, i den mån bevillningsutskottet kan finna sådant öfverensstämmande med grundprinciperna för nu gällande tulltaxa samt praktiskt utförbart och i öfrigt nödigt och nyttigt, ville besluta:

- 1:o) att följande artiklar skola vid införsel vara tullfria, nemligen: *Band*, alla slag; *Blyertspennor*; *Fernissa*, så kallad lackfernissa eller spritlack; *Fingerborgar* och *Syringar*; *Folier*, tenn- eller staniol; *Färger*, zinkhvitt, blyhvitt och kremserhvitt samt indigo, indigokarmin och kochenilj; *Hattfoder* och *Hattkullar*; *Hudar* och *Skinn*, »andra slag»; *Pelsverk*: kaninskiinn; *Gräs*: färgadt (krollsplint); *Glas*: folierade spegelglas och lamp-

glas; *Hår*: häst- eller tagel; *Jern* och *stål*: arbetadt; sy- och stoppnålar samt strumpstickor; *Karkasser* och *Karkassband*; *Knappar* af sammansatta ämnen; *Lim*, »andra slag»; *Oljor*, »andra slag» (oliv-, bom-, kokos- och palm-); *Paraplyställningar*; *Pennor*, skrif-; *Qvicksilfver*; *Rör*: bambu- och spanska; rotting, vass och andra slag; *Terpentin*; *Tråd*, bomulls- och linne-; *Trävaror*, arbetade: fanérskifvor under en millimeters tjocklek; *Väfnader*: felb-, hatt-; *Vekar*, lamp-; och att, i den mån sådant anses skäligen kunna ske, utan men för respektive tillverkare, tullen proportionerligt nedsättes å sådana tillverkningar, hvilka i följd af nyssnämnda artiklars tullfrihet kunna åstadkommas billigare än nu är fallet, såsom färdigrifna färger, färgade garn och tyger m. m.;

2:o) att införseltullen å nedannämnde artiklar skall utgå som följer:

för *Dragremmar* af tyg eller läder: lika med tullen å det material, hvaraf de hufvudsakligen bestå, ökad med 20 procent;

för *Biljetter*, *Adress-* och *Visitkort*: lika med tullen å det papper, hvarå de äro tryckta;

för *Ledningstrådar* för elektricitet af 0,5 millimeters tjocklek och derunder, af koppar eller annan metall: med silke öfverspunna 20 procent af tullen å färgadt silke; med bomull eller annat material, utom silke, öfverspunna pr kilogram 10 procent af tullen å isoleringsämnet;

Macaroni, *Vermiceller* och *Macaronigryn* hänföras till bakverk (tullpligtigt bröd);

Sprutor, hufvudsakligen af tenn, förtullas såsom tenn, arbetadt; samt

3:o) att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes, innan Riksdagens beslut om tullfrihet å de i punkten 1:o) här ofvan uppräknade artiklar tillämpas, söka hos vederbörande traktatsmagter ut-

verka de förmåner, hvartill dessa ändringar i Sveriges införseltariff kunna gifva skälig anledning, och att i alla händelser tullfrihet å spritfernissa icke må medgifvas förr, än restitution å till sådan fernissa använd sprit blifvit i lag medgifven.

Joh. Ohlsson,
från Stockholms stad.

N:o 123.

Af herr A. P. Danielson m. fl., om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Kalmar.

Enär den af oss m. fl. den 22 sistlidne Januari väckta motion om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Kalmar icke blef af den då församlade Riksdagen slutbehandlad, våga vi härmed ånyo framställa samma förslag. Som detta förslag innefattar att ifrågavarande bankkontor antingen måtte inrättas för hela Kalmar län eller visst område deraf, få vi nämna att, om kontorets verksamhet skall omfatta endast södra delen af Kalmar län, som nu utgör eget landsting och som består af Norra och Södra Möre, Stranda och Handbörds härad samt Öland jemte städerna Kalmar, Oskarshamn och Borgholm, detta område eger en folkmängd af öfver 162,000. Hela Kalmar läns folkmängd utgör 240,500. Att sagda område af Kalmar län skall komma